

Bibliografisk råd har udarbejdet et forslag til en strategi for det nationale samarbejde omkring autoritetsdata i de kommende år. Her følger et kort resume af hovedpunkterne i Rådets forslag.

Indsatsområder

I strategien udpeges seks indsatsområder, som Rådet finder væsentlige i det videre samarbejde omkring autoritetsdata:

- **Nationalt autoritetsdata repositorium med sammenhæng til VIAF.**
De danske bibliotekers og nationalbibliografiske institutioners samarbejde om skabelse og genbrug af metadata bør understøttes af et nationalt repositorium for autoritetsdata. De nationalbibliografiske data vil være et oplagt udgangspunkt for dette.
Et vigtigt indsatsområde vil derfor være at etablere et fælles dansk autoritetsdatarepositorium der - som minimum - rummer autoritetsdata fra den danske nationalbibliografi.
Der er udarbejdet en model for det nationale autoritetsdatarepositorium. Modellen understøtter såvel sammenhængen til eksisterende data som det fremadrettede datasamarbejde i et linked data univers. Modellen understøtter sammenhængen til VIAF og tilgodeser således optimal udnyttelse og genbrug af autoritetsdata i danske biblioteker.
Modellen tilstræber tillige sammenhæng mellem autoritetsdata og bibliografiske data i bibliotekernes infrastruktur på en måde der sikrer, at såvel de lokale bibliotekssystemer som de nationale fælles systemer kan få optimalt udbytte af de nationale autoritetsdata.
- **VIAF - genbrug og internationalt samarbejde om autoritetsdata.**
VIAF (The Virtual International Authority File) er helt central i samarbejdet om autoritetsdata – også for Danmark. VIAF-basen indeholder autoritetsdata fra en lang række lande og derudover links til Wikidata og ISNI-basen (ISNI=International Standard Name Identifier).
Det vil således være utænkeligt at tale om et dansk samarbejde om autoritetsdata uden at tænke VIAF ind i konteksten.
- **Samarbejde om entydig identifikation**
Et meget væsentligt punkt i forbindelse med samarbejde omkring autoritetsdata er brugen af unikke identifikatorer. Implementering af væsentlige, internationalt udbredte og veletablerede identifikationssystemer som fx ORCID (Open Researcher and Contributor ID) eller ISNI (Internationale Name Identifier), er derfor et vigtigt element i strategien.
- **RDA - international dataudveksling i fremtiden**
Danmark bør følge den internationale udvikling og Bibliografisk Råd anbefaler derfor, at de nuværende danske katalogiseringsregler skiftes ud med RDA. Uanset hvornår et dansk skift til RDA realiseres, vil vi dog allerede nu - og i stadig stigende grad - blive berørt af det nye regelsæt, idet en meget stor del af de bibliografiske poster, der importeres fra udenlandske biblioteker og dataleverandører, fremover vil følge RDAs datamodel.
Autoritetsposter spiller en væsentlig rolle i RDA, og vil således være en forudsætning for, at vi i Danmark fortsat kan udveksle data med udlandet uden væsentlige datatab.
Der er foretaget analyse af hvorledes RDA vil påvirke danske autoritetsdata og der er bl.a. på den baggrund foreslået, hvilke autoritetsdatatyper, de danske biblioteker bør samarbejde om. Der er endvidere peget på, i hvilken rækkefølge disse typer bør implementeres.

- Linked data

Et væsentligt indsatsområde vil være at vurdere autoritetsdatas funktion som linked data. Linked open data kan være den måde, man for alvor kan bringe bibliotekernes velkurerede metadata i spil hos aktører udenfor det snævre biblioteksdomæne, ligesom linked data kan øge bibliotekernes muligheder for at integrere eksterne metadata i bibliotekernes kataloger.

Det vil derfor være af strategisk betydning, at bibliotekerne og de nationalbibliografiske institutioner går sammen om at opstille datamodeller, der strukturerer og tilgængeliggør metadata – herunder autoritetsdata – som linked data.

Implementering af autoritetsdata

Implementeringsprojekter

Implementering af den foreslåede strategi vil, foruden etablering af de tekniske løsninger, indebære, at der fastlægges regler og best practice for det fremtidige samarbejde om autoritetsdata.

Regler og best practice

De vigtigste er i den forbindelse:

- For de prioriterede autoritetsdatatyper skal der udarbejdes beskrivelse af ønskede attributter, samt hvilke relationer til systemer for persistente og unikke ID'er, der vil være relevante for de enkelte typer. Hvis der træffes beslutning om RDA inden implementering af autoritetsdata vil dette arbejde kunne indgå som en naturlig del af RDA-implementeringen.
- Det skal vurderes, om nuværende varierende praksis for valg af autoritative former bunder i historiske forhold, eller om der stadig er et aktuelt behov. I de tilfælde, hvor der fortsat vil være behov for at bruge flere autoritetsformer til samme entitet, skal dette understøttes af såvel regler som format på en sådan måde, at der etableres korrekte relationer mellem variantformerne. Træffes beslutning om RDA vil denne vurdering kunne indgå som en naturlig del af udarbejdelsen af den danske profil.
- Eksisterende og nye fælles formatløsninger skal ajourføres eller udarbejdes. De konkrete opgave i denne sammenhæng vil dels være afhængig af de formatmæssige beslutninger, der træffes i forlængelse af en overgang til RDA, dels bero på, hvilken fysisk implementering af det nationale repositorium, der besluttes.
- Eventuelle juridiske begrænsninger vedr. persondata i autoritetsrepositorier skal analyseres og beskrives.

Det nationale repositorium - tekniske løsninger

Omsætning af den foreslåede logiske datamodel til en fysisk implementering bør ske indenfor rammerne af - og i sammenhæng med - den øvrige udvikling af bibliotekernes fælles infrastruktur.

Det vil være at væsentligt afprøve modellen gennem et "proof of concept". Det anbefales derfor, at lade dette indgå i 2 af de projekter, der er medtaget på den nationale biblioteksinfrastrukturens releaseplan 2016: R15.19: "Personautoriteter i Databrønden" og R16.44: "Teknologisk afklaring af RDA, Bibframe og autoritetsdata".

På baggrund af erfaringerne herfra bør der fra 2017 etableres et egentligt udviklingsprojekt med henblik på etablering af et nationalt autoritetsdatarepositorium.